

"Байланыстың кабельді және әуе желілеріне техникалық қызмет көрсету және жөндеу" кәсіби стандартты бекіту туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрінің м.а. 2013 жылғы 26 желтоқсандағы № 442 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2014 жылы 14 ақпанда № 9159 тіркелді. Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Энергетика министрінің м.а. 2015 жылғы 9 желтоқсандағы № 704 бұйрығымен.

Ескерту. Бұйрықтың күші жойылды - ҚР Энергетика министрінің м.а. 09.12.2015 № 704 (2016 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 138-5-бабының 3-тармағына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Осы бұйрыққа қоса беріліп отырған "Байланыстың кабельді және әуе желілеріне техникалық қызмет көрсету және жөндеу" кәсіби стандарты бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің Электр энергетикасы және көмір өнеркәсібі департаменті (С.Қ. Есімханов) заңнамада белгіленген тәртіпте мыналарды:

1) Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде осы бұйрықтың мемлекеттік тіркелуін;

2) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуден өткеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде бұқаралық ақпарат құралдарында және "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға жіберуді;

3) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің Интернет-ресурсында орналасуын қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Индустрия және жаңа технологиялар вице-министрі Б.М. Жақсалиевке жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының

Индустрия және жаңа

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасының

Еңбек және халықты

әлеуметтік қорғау

министрі

_____ Т. Дүйсенова

2013 жылғы " ____ " _____

Қазақстан Республикасы
Индустрия және жаңа технологиялар
Министрінің міндетін атқарушының
2013 жылы 26 желтоқсандағы
№ 442 бұйрығымен
бекітілген

"Байланыстың кабельді әуе желілеріне техникалық қызмет көрсету және жөндеу" кәсіби стандарты

1. Жалпы ережелер

1. "Байланыстың кабельді әуе желілеріне техникалық қызмет көрсету және жөндеу" кәсіби стандарты (бұдан әрі – КС) "Электр энергиясын беру", "Электр энергиясын тарату" кәсіби қызмет саласындағы біліктілік деңгейіне, құзыретіне, мазмұнына, сапасына және еңбек жағдайларына қойылатын талаптарды анықтайды және

1) еңбек саласы мен кәсіби білім беру саласының өзара қарым-қатынасын реттеуге;

2) даярлау, біліктілікті арттыру және кәсіби қайта даярлау бағдарламаларын әзірлеу талаптарын регламенттеуге;

3) персоналды аттестаттау және сертификаттау кезінде жұмысшылардың құзыреттерін бағалау талаптарын регламенттеуге арналған.

2. КС негізгі пайдаланушылары:

1) білім беру ұйымдарының түлектері, қызметкерлер;

2) ұйымдардың басшылары, ұйымдардың персоналын басқару бөлімшелерінің басшылары мен мамандары;

3) білім берудің мемлекеттік бағдарламаларын әзірлейтін мамандар;

4) мамандардың кәсіби даярлығын бағалау және біліктілігіне сәйкестігін растау саласындағы мамандар болып табылады.

3. КС негізінде біліктілік сипаттамалары, лауазымдық нұсқаулықтар, ұйымдардың үлгілік оқыту бағдарламалары, үлгілік оқыту жоспарлары, ұжымдық стандарттар әзірленеді.

4. Осы КС мынадай терминдер мен анықтамалар қолданылады:

1) біліктілік – қызметкердің еңбек қызметінің белгілі бір түрі шеңберінде нақты функцияларды сапалы орындауға дайындығы;

2) біліктілік деңгейі – күрделілігі, еңбек қызметтерінің стандартты еместігі, жауапкершілігі және дербестілігі параметрлері бойынша жүктелетін қызметкерлердің құзыретіне қойылатын талаптар жиынтығы;

3) еңбек заттары – белгілі бір еңбек құралдарының көмегімен өнім жасау мақсатында қызметкердің іс-қимылы бағытталған зат;

4) еңбек құралдары – жұмысшының еңбек заттарын бастапқы күйден өнімге айналдыру үшін пайдаланатын құралдар;

5) еңбек қызметінің түрі – еңбек функциялары мен оларды орындауға қажетті құзыреттіктердің тұтас жиынымен құралған кәсіби қызмет саласының құрамдас бөлігі;

6) еңбек функциясы – бизнес-үдеріспен анықталатын және оларды орындауға қажетті құзыреттердің болуын болжамайтын еңбек қызметінің біріктірілген және дербес жиынтығын көрсететін еңбек қызметі түрлерінің бір бөлігі;

7) кәсіби қызмет саласы – жалпы интеграциялық негізі (міндеті, нысандары, технологиялары, соның ішінде еңбек құралдары ұқсас немесе жақын) бар және ұқсас еңбек функциялары мен оларды орындайтын құзыреттіктерінің болжалды жиынынан тұратын саланың еңбек қызметі түрлерінің жиынтығы;

8) кәсіби стандарттың бірлігі – осы қызмет түрі үшін тұтас, аяқталған, қатысымды дербес және маңызды болып табылатын нақты еңбек функциясының ашық сипаттамасы тұратын кәсіби стандарттың құрылымдық элементі;

9) кәсіп – арнайы дайындықтың, жұмыс тәжірибесінің нәтижесінде пайда болған арнайы теориялық білім мен практикалық дағдылар кешенін білуді талап ететін еңбек қызметінің түрі;

10) құзыреттілік – еңбек қызметінде білімін, білігі және тәжірибесін қолдану қабілеті;

11) лауазым – лауазымдық уәкілеттіктер және лауазымдық міндеттер шеңберін жүктейтін жұмыс берушінің құрылымдық бірлігі;

12) міндет – нақты бір еңбек заттары мен құралдарын пайдалана отырып еңбек функциясын іске асырумен және нәтижеге қол жеткізумен байланысты іс-қимыл жиынтығы;

13) сала – өндіретін өнім, өндіріс технологиясы, негізгі қорлар мен жұмыс жасаушылардың кәсіби біліктері ортақ ұйымдар жиынтығы;

14) салалық біліктілік шеңбері – салада танылатын біліктілік деңгейлерінің құрылымдық сипаттамасы;

15) ұлттық біліктілік шеңбері – еңбек нарығында танылатын біліктілік деңгейлерінің құрылымдық сипаттамасы;

16) функционалдық карта – сол немесе өзге де кәсіби қызмет саласы шеңберінде белгілі бір қызмет түрін орындайтын жұмысшының еңбек функциялары мен міндеттерінің құрылымдық сипаттамасы.

2. КС паспорты

5. КС паспорты келесіні анықтайды:

1) экономикалық қызмет түрі (кәсіптік қызмет саласы):

Экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеуіші (бұдан әрі - 03-2007 ҚР МЖ) 35.12 "Электр энергиясын беру", 35.13 "Электр энергиясын тарату".

2) экономикалық қызмет түрінің (кәсіптік қызмет саласының) негізгі мақсаты: жұмысқа қабілеттілікті немесе түзетулерді, сонымен қатар байланыстың кабельді, әуе желілерінің үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету.

3) осы КС 1-қосымшасына сәйкес біліктілік деңгейлері бойынша еңбек қызметінің (кәсіптің) түрлері.

3. Еңбек қызметі түрлерінің (кәсіптің) карточкалары

1-параграф "Электр беру желілері трассаларын нобайлау жөніндегі электр монтері"

6. Еңбек қызмет түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 2, СБШ бойынша – 2;

2) Қазақстан Республикасының кәсіптердің мемлекеттік жіктегіші (бұдан әрі - ҚР 01-2005 МЖ) бойынша базалық тобы: 7137 "Құрылыс слесарі мен электр слесарі, электр монтажшы және туыстас кәсіптер";

3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: электр беру желілері трассаларын нобайлау жөніндегі электр монтері;

4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы - қондырылған, байланыстырылған құралдың тірек типін көрсетіп, жергілікті және жеке құрылыстарымен әуе желілері трассасының кескін жобаларын құрастыру;

5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіби білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі, практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының "Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс

орындары. Электр беру желілері трассаларын нобайлау жөніндегі электр монтерінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар" деген 1-кестесінде келтірілген.

2-параграф "Кабельді желі трассаларын қадағалау жөніндегі электр монтері"

7. Еңбек қызмет түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 2, СБШ бойынша – 2;
2) Қазақстан Республикасының кәсіптердің мемлекеттік жіктегіші (бұдан әрі - ҚР 01-2005 МЖ) бойынша базалық тобы: 7137 "Құрылыс слесарі мен электр слесарі, электр монтажшы және туыстас кәсіптер";

3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: кабельді желі трассаларын қадағалау жөніндегі электр монтері;

4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы - құрылыс құрастыру ұйымдарында жаңа кабель желілерін тарту кезінде электр қондырғыларының дұрыс орнатылуын бақылау;

5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіби білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі, практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының "Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс орындары. Кабельді желі трассаларын қадағалау жөніндегі электр монтерінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар" деген 2-кестесінде келтірілген.

3-параграф "Электр беру әуе желісін жөндеу жөніндегі электр монтері"

8. Еңбек қызмет түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 2-4, СБШ бойынша – 2-4;
2) Қазақстан Республикасының кәсіптердің мемлекеттік жіктегіші (бұдан әрі - ҚР 01-2005 МЖ) бойынша базалық тобы: 7137 "Құрылыс слесарі мен электр слесарі, электр монтажшы және туыстас кәсіптер";

3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: электр беру әуе желісін жөндеу жөніндегі электр монтері;

4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы - субъектінің негізгі функцияларды орындаумен байланысты үдерістерді жүзеге асыруы: электр беру желілерін кернеумен және механизация құралдарының көмегімен оқшаулау, найзағайдан сақтандырғыштарды жөндеу, монтаждау, демонтаждау;

5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіби білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі, практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының "Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс орындары. Электр беру әуе желісін жөндеу жөніндегі электр монтерінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар" деген 3-кестесінде келтірілген.

4-параграф "Қайталама коммутация және байланысты жөндеу жөніндегі электр монтері"

9. Еңбек қызмет түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

- 1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 2-3, СБШ бойынша – 2-3;
- 2) Қазақстан Республикасының кәсіптердің мемлекеттік жіктегіші (бұдан әрі - ҚР 01-2005 МЖ) бойынша базалық тобы: 7137 "Құрылыс слесарі мен электр слесарі, электр монтажшы және туыстас кәсіптер";

3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: қайталама коммутация және байланысты жөндеу жөніндегі электр монтері;

4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы - субъектінің негізгі функцияларды орындаумен байланысты үдерістерді жүзеге асыруы: қайталама коммутацияның қарапайым аппаратуралары мен тізбектерін бөлшектеу мен жинау, құрал және аппарат байланыстары мен бөлшектерін жуу, тазалау, контактілер мен контакт беттерін тазалау;

5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіби білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі, практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының "Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс орындары. Қайталама коммутация және байланысты жөндеу жөніндегі электр монтерінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар" деген 4-кестесінде келтірілген.

5-параграф "Кабельді желілерді жөндеу және монтаждау жөніндегі электр монтері"

10. Еңбек қызмет түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

- 1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 2-3, СБШ бойынша – 2-3;
- 2) Қазақстан Республикасының кәсіптердің мемлекеттік жіктегіші (бұдан әрі - ҚР 01-2005 МЖ) бойынша базалық тобы: 7137 "Құрылыс слесарі мен электр слесарі, электр монтажшы және туыстас кәсіптер";

3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: кабельді желілерді жөндеу және монтаждау жөніндегі электр монтері;

4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы - субъектінің негізгі функцияларды орындаумен байланысты үдерістерді жүзеге асыруы: кабель тарату үшін трасса, канал, үнгіртау, коллектор дайындау және кабель желілерінің байланыстарын демонтаждау, жөндеу, монтаждау кезінде қосымша жұмыстар жасау;

5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіби білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі, практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының "Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс орындары. Кабельді желілерді жөндеу және монтаждау жөніндегі электр монтерінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар" деген 5-кестесінде келтірілген.

6-параграф "Тарату желілеріне жедел қызмет көрсету жөніндегі электр монтері"

11. Еңбек қызмет түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 3-4, СБШ бойынша – 3-4;

2) Қазақстан Республикасының кәсіптердің мемлекеттік жіктегіші (бұдан әрі - ҚР 01-2005 МЖ) бойынша базалық тобы: 7137 "Құрылыс слесарі мен электр слесарі, электр монтажшы және туыстас кәсіптер";

3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: тарату желілеріне жедел қызмет көрсету жөніндегі электр монтері;

4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы - субъектінің негізгі функцияларды орындаумен байланысты үдерістерді жүзеге асыруы: электр торабы аймақтарындағы электр құралдарына жедел қызмет көрсету: электр құралы қызметінің сенімді және үнемді жұмыс тәртібін енгізу мақсатында күрделілігі II деңгейлі таратушы желілерге, қуаттылығы 35 кВ күрделілігі III деңгейлі шағын бекеттермен бірге күрделілігі II деңгейлі таратушы желілерге қызмет көрсету, тұтынушыларды қуаттылықтың қалыпты деңгейімен қамтамасыз ету;

5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіби білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі, практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының "Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс

орындары. Тарату желілеріне жедел қызмет көрсету жөніндегі электр монтерінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар" деген 6-кестесінде келтірілген.

7-параграф "Тарату желілерін пайдалану жөніндегі электр монтері"

12. Еңбек қызмет түрінің (кәсіптің) карточкасы мынадан тұрады:

1) біліктілік деңгейі: ҰБШ бойынша – 2-4, СБШ бойынша – 2-4;

2) Қазақстан Республикасының кәсіптердің мемлекеттік жіктегіші (бұдан әрі - ҚР 01-2005 МЖ) бойынша базалық тобы: 7137 "Құрылыс слесарі мен электр слесарі, электр монтажшы және туыстас кәсіптер";

3) лауазымның (кәсіптің) ықтимал атаулары: тарату желілерін пайдалану жөніндегі электр монтері;

4) атқарылатын еңбек қызметінің жиынтық сипаттамасы - субъектінің негізгі функцияларды орындаумен байланысты үдерістерді жүзеге асыруы: электр тасымалы қондырғылары мен желілерін жөндеу, анықталынған ақауларды жою, таратушы пункттер мен трансформаторлық шағын бекеттердің қондырғыларын тазарту, күш пен қуаттылықты өлшеу, таратушы пункт, трансформаторлық шағын бекеттер мен электр тасымалы желілерінде жұмыс орындарын дайындау;

5) ықтимал жұмыс орындары, жұмысшының кәсіби білімі мен оқуына қойылатын талаптар, біліктілікті растайтын сертификаттардың қажеттілігі, практикалық жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар, жұмысқа рұқсат берудің ерекше талаптары осы КС 2-қосымшасының "Кәсіп бойынша ықтимал жұмыс орындары. Тарату желілерін пайдалану жөніндегі электр монтерінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар" деген 7-кестесінде келтірілген.

4. КС бірліктерінің тізімі

13. КС бірліктерінің тізімі осы КС 3-қосымшасының 1-7-кестелерінде келтірілген және шифр мен КС бірліктері атауларынан тұрады.

5. КС бірліктерінің сипаттамасы

14. КС бірліктерінің сипаттамасы осы КС 4-қосымшасында келтірілген.

6. Осы КС негізінде берілетін сертификаттардың түрлері

15. Осы КС негізінде мамандардың кәсіптік дайындығын бағалау және біліктілік сәйкестігін растау саласындағы ұйымдармен сертификаттар беріледі.

16. Осы КС негізінде берілетін сертификаттың түрлері сертификат алу үшін игеру қажет болатын осы КС 3-қосымшасында қарастырылған КС бірліктерінің тізіміне сәйкес анықталады.

7. КС әзірлеушілері, келісу парағы, сараптамасы және тіркеуі

17. КС әзірлеушісі Қазақстан Республикасының Индустрия және жаңа технологиялар министрлігі.

18. КС келісу парағы осы КС 5-қосымшасында келтірілген.

"Байланыстың кабельді әуе желілеріне
техникалық қызмет көрсету және жөндеу
"

кәсіби стандартына
1-қосымша

Біліктілік деңгейлері бойынша еңбек қызметінің (кәсіптің) түрлері

№ р/ с	Қызмет түрінің атауы	Еңбек нарығының үрдісі ескерілген кәсіп атауы	ҚР МЖ 01-2005 сәйкес кәсіп атауы	С Б Ш біліктілік деңгейлері	БТБА бойынша разряды
1	Қондырылған, байланыстырылған құралдың тірек типін көрсетіп, жергілікті және жеке құрылыстарымен әуе желілері трассасының кескін жобаларын құрастыру	Электр беру желілері трассаларын нобайлау жөніндегі электр монтері	Электр беру желілері трассаларын нобайлау жөніндегі электр монтері	2	3
2	Кабельді желі трассаларын жоспарлы қадағалау	Кабельді желі трассаларын қадағалау жөніндегі электр монтері	Кабельді желі трассаларын қадағалау жөніндегі электр монтері	2	3
3	Кернеудің барлық класындағы электр берілісінің өшірілген желілеріндегі жоғарғы және төменгі жөндеу жұмыстарын жүргізу	Электр берілісінің әуе желісін жөндеу жөніндегі электр монтері	Электр берілісінің әуе желісін жөндеу жөніндегі электр монтері	2-4	2-8
4	Қайталама коммутацияның қарапайым аппаратуралары мен тізбектерін бөлшектеу мен жинау. Орташа күрделі релені жөндеу және реттеу	Қайталама коммутация және байланысты жөндеу жөніндегі электр монтері	Қайталама коммутация және байланысты жөндеу жөніндегі электр монтері	2-3	2-6
5	Кабель тарату үшін трасса, канал, үнгіртау, коллектор дайындау. Жер жұмыстарын орындау. Кабель желілерін траншеяға тарату	Кабельді желілерді жөндеу және монтаждау жөніндегі электр монтері	Кабельді желілерді жөндеу және монтаждау жөніндегі электр монтері	2-3	2-6
		Тарату желілеріне жедел қызмет	Тарату желілеріне жедел қызмет		

6	Электр тізбегінің электр қондырғылары ауданына жедел қызмет көрсету	көрсету жөніндегі электр монтері	көрсету жөніндегі электр монтері	3-4	3-7
7	Таратушы пункт, трансформаторлық шағын станциялар мен электр берудің әуелі және кабельді желілерінің қондырғыларына қызмет көрсету	Тарату желілерін пайдалану жөніндегі электр монтері	Тарату желілерін пайдалану жөніндегі электр монтері	2-4	2-6

Ескертпе: БТБА – Қазақстан Республикасы жұмысшылардың жұмыстары мен кәсіптерінің бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығы, 52-шығарылым, Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2013 жылғы 3 қыркүйектегі № 426-ө-м бұйрығымен бекітілген

"Байланыстың кабельді әуе желілеріне техникалық қызмет көрсету және жөндеу"

кәсіби стандартына
2-қосымша

1-кесте

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары. Электр беру желілері трассаларын нобайлау жөніндегі электр монтерінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары (ұйымдар)	Локомотивтерге техникалық қызмет көрсету бекеттері	
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары	Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің м.а. 2007 жылғы 31 шілдедегі № 182-п бұйрығына сәйкес, зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары жоқ	
Жұмыс істеуге рұқсат берудің ерекше жағдайлары	Медициналық шектеулер: Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Жұмыс істеуге рұқсат: медициналық тексеруден кейін, кіріспе және алғашқы нұсқамалықты алғаннан кейін, оқыту мен тексеруден өткеннен кейін, сынақ	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіби білімі мен оқу деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
2	Жалпы орта білімі, бірақ негізгі ортадан төмен емес білімі болған жағдайда практикалық тәжірибесі және/немесе кәсіби дайындық (білім беру ұйымы немесе кәсіпорындарда білім беру базасындағы қысқа мерзімді курстар)	Еңбек өтілі қажет етілмейді

2-кесте

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары. Кабельді желі трассаларын қадағалау жөніндегі электр монтерінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары (ұйымдар)	Электр энергетикасы, электр станциясы саласындағы ұйымдар, құрылыс-монтаж ұйымдары	
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары	Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің м.а. 2007 жылғы 31 шілдедегі № 182-п бұйрығына сәйкес, зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары жоқ	
Жұмыс істеуге рұқсат берудің ерекше жағдайлары	Медициналық шектеулер: Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Жұмыс істеуге рұқсат: медициналық тексеруден кейін, кіріспе және алғашқы нұсқамалықты алғаннан кейін, оқыту мен тексеруден өткеннен кейін, сынақ	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіби білімі мен оқу деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
2	Жалпы орта білімі, бірақ негізгі ортадан төмен емес білімі болған жағдайда практикалық тәжірибесі және/немесе кәсіби дайындық (білім беру ұйымы немесе кәсіпорындарда білім беру базасындағы қысқа мерзімді курстар)	Еңбек өтілі қажет етілмейді

3-кесте

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары. Электр беру әуе желісін жөндеу жөніндегі электр монтерінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары (ұйымдар)	Электр энергетикасы, электр станциясы саласындағы ұйымдар, құрылыс-монтаж ұйымдары	
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары	Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің м.а. 2007 жылғы 31 шілдедегі № 182-п бұйрығына сәйкес Электр тізбегіндегі жоғары кернеу, тұйықталу, электр өрісінің және кернеудің әсері	
Жұмыс істеуге рұқсат берудің ерекше жағдайлары	Медициналық шектеулер: Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Жұмыс істеуге рұқсат: медициналық тексеруден кейін, кіріспе және алғашқы нұсқамалықты алғаннан кейін, оқыту мен тексеруден өткеннен кейін, сынақ	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіби білімі мен оқу деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі

2	Жалпы орта білімі, бірақ негізгі ортадан төмен емес білімі болған жағдайда практикалық тәжірибесі және/немесе кәсіби дайындық (білім беру ұйымы немесе кәсіпорындарда білім беру базасындағы қысқа мерзімді курстар)	Еңбек өтілі қажет етілмейді
3	Жалпы орта білімі негізінде бір жылға дейін кәсіби дайындықты ұйымдастыру базасындағы курстар немесе кәсіпорында оқыту	Кемінде 2 жыл
	Техникалық және кәсіби білім, практикалық жұмыс тәжірибесі	Кемінде 1 жыл
4	Жоғары деңгейдегі техникалық және кәсіби білім беру (қосымша кәсіби дайындық), практикалық тәжірибе	Кемінде 2 жыл 3 деңгейде

4-кесте

Кәсіби бойынша ықтимал жұмыс орындары. Қайталама коммутация және байланысты жөндеу жөніндегі электр монтерінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсіби бойынша ықтимал жұмыс орындары (ұйымдар)	Электр энергетикасы саласындағы ұйымдар, электр станциялары	
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары	Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің м.а. 2007 жылғы 31 шілдедегі № 182-п бұйрығына сәйкес, зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары жоқ	
Жұмыс істеуге рұқсат берудің ерекше жағдайлары	Медициналық шектеулер: Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Жұмыс істеуге рұқсат: медициналық тексеруден кейін, кіріспе және алғашқы нұсқамалықты алғаннан кейін, оқыту мен тексеруден өткеннен кейін, сынақ	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіби білімі мен оқу деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
2	Жалпы орта білімі, бірақ негізгі ортадан төмен емес білімі болған жағдайда практикалық тәжірибесі және/немесе кәсіби дайындық (білім беру ұйымы немесе кәсіпорындарда білім беру базасындағы қысқа мерзімді курстар)	Еңбек өтілі қажет етілмейді
3	Жалпы орта білімі негізінде бір жылға дейін кәсіби дайындықты ұйымдастыру базасындағы курстар немесе кәсіпорында оқыту	Кемінде 2 жыл
	Техникалық және кәсіби білім, практикалық жұмыс тәжірибесі	Кемінде 1 жыл

5-кесте

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары. Кабельді желілерді жөндеу және монтаждау жөніндегі электр монтерінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары (ұйымдар)	Электр энергетикасы саласындағы ұйымдар, электр станциялары	
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары	Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің м.а. 2007 жылғы 31 шілдедегі № 182-п бұйрығына сәйкес, зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары жоқ	
Жұмыс істеуге рұқсат берудің ерекше жағдайлары	Медициналық шектеулер: Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Жұмыс істеуге рұқсат: медициналық тексеруден кейін, кіріспе және алғашқы нұсқамалықты алғаннан кейін, оқыту мен тексеруден өткеннен кейін, сынақ	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіби білімі мен оқу деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
2	Жалпы орта білімі, бірақ негізгі ортадан төмен емес білімі болған жағдайда практикалық тәжірибесі және/немесе кәсіби дайындық (білім беру ұйымы немесе кәсіпорындарда білім беру базасындағы қысқа мерзімді курстар)	Еңбек өтілі қажет етілмейді
3	Жалпы орта білімі негізінде бір жылға дейін кәсіби дайындықты ұйымдастыру базасындағы курстар немесе кәсіпорында оқыту	Кемінде 2 жыл
	Техникалық және кәсіби білім, практикалық жұмыс тәжірибесі	Кемінде 1 жыл

6-кесте

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары. Тарату желілеріне жедел қызмет көрсету жөніндегі электр монтерінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсібі бойынша ықтимал жұмыс орындары (ұйымдар)	Электр энергетикасы саласындағы ұйымдар, электр станциялары	
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары	Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің м.а. 2007 жылғы 31 шілдедегі № 182-п бұйрығына сәйкес. Электр тізбегіндегі жоғары кернеу, тұйықталу, электр өрісінің және кернеудің әсері	
Жұмыс істеуге рұқсат берудің ерекше жағдайлары	Медициналық шектеулер: Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Жұмыс істеуге рұқсат: медициналық тексеруден кейін, кіріспе және алғашқы нұсқамалықты алғаннан кейін, оқыту мен тексеруден өткеннен кейін, сынақ	

СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіби білімі мен оқу деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
3	Жалпы орта білімі негізінде бір жылға дейін кәсіби дайындықты ұйымдастыру базасындағы курстар немесе кәсіпорында оқыту	Кемінде 2 жыл
	Техникалық және кәсіби білім, практикалық жұмыс тәжірибесі	Кемінде 1 жыл
4	Жоғары деңгейдегі техникалық және кәсіби білім беру (қосымша кәсіби дайындық), практикалық тәжірибе	Кемінде 2 жыл 3 деңгейде

7-кесте

Кәсіби бойынша ықтимал жұмыс орындары. Тарату желілерін пайдалану жөніндегі электр монтерінің еңбек жағдайына, білімі және жұмыс тәжірибесіне қойылатын талаптар

Кәсіби бойынша ықтимал жұмыс орындары (ұйымдар)	Электр энергетикасы саласындағы ұйымдар, электр станциялары	
Зиянды және қауіпті еңбек жағдайлары	Қазақстан Республикасының Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің м.а. 2007 жылғы 31 шілдедегі № 182-п бұйрығына сәйкес. Электр тізбегіндегі жоғары кернеу, тұйықталу, электр өрісінің және кернеудің әсері	
Жұмыс істеуге рұқсат берудің ерекше жағдайлары	Медициналық шектеулер: Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Жұмыс істеуге рұқсат: медициналық тексеруден кейін, кіріспе және алғашқы нұсқамалықты алғаннан кейін, оқыту мен тексеруден өткеннен кейін, сынақ	
СБШ біліктілік деңгейі	Кәсіби білімі мен оқу деңгейі	Талап етілетін жұмыс тәжірибесі
2	Жалпы орта білімі, бірақ негізгі ортадан төмен емес білімі болған жағдайда практикалық тәжірибесі және/немесе кәсіби дайындық (білім беру ұйымы немесе кәсіпорындарда білім беру базасындағы қысқа мерзімді курстар)	Еңбек өтілі қажет етілмейді
3	Жалпы орта білімі негізінде бір жылға дейін кәсіби дайындықты ұйымдастыру базасындағы курстар немесе кәсіпорында оқыту	Кемінде 2 жыл
	Техникалық және кәсіби білім, практикалық жұмыс тәжірибесі	Кемінде 1 жыл
4	Жоғары деңгейдегі техникалық және кәсіби білім беру (қосымша кәсіби дайындық), практикалық тәжірибе	Кемінде 2 жыл 3 деңгейде

"Байланыстың кабельді әуе желілеріне техникалық қызмет көрсету және жөндеу"

кәсіби стандартына
3-қосымша

КС бірліктерінің тізімі

1-кесте

"Электр беру желілері трассаларын нобайлау жөніндегі электр монтері" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
1 Ф	Әуе желілері трассаларын нобайлау жоспарларын жасау, оларды тіреулердің, орнатылған және қосылған жабдықтың түрін көрсете отырып, жерге және жеке құрылыстарға бекіту. Калькадағы жаңа Ә әуе желілерінің жоспарларын (сызбанұсқаларын) әзірлеу және қолданыстағы жоспарларды түзету. Қайта құрылған әуе желілері не паспорт мәліметтерін жасау
2 Ф	Әуе желілері сызбанұсқаларына тіреу нөмірлерін, сондай-ақ тарату пункттерін және трансформатор шағын станцияларын енгізу. Жаңа кабель желілерінің, қолданыстағы кабель желілерінің жаңа муфталардың нобайын жасау, оларды қада белгілер бойынша дұрыстау немесе жеке құрылыстарға бекіту
3 Ф	Нобайлар, жаңа жоспарлар бойынша жаңа кабель желілеріне жоспарлар мен калькалар және тозығы жеткен калькалардың орнына жаңа калькалар әзірлеу. Жоспарлар мен калькаларға кабель желілері мен муфталардың орналасуындағы барлық өзгерістерді енгізу. Қайта салынған кабель желілерінің паспорт карталарын жасау

2-кесте

"Кабельді желі трассаларын қадағалау жөніндегі электр монтері" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
1 Ф	Кабель желілері трассаларына жоспарлы барлау жүргізу. Құрылыс-монтаж ұйымдарына кабель желілері өтетін аймақта жер жұмыстарын жүргізуге рұқсат беру және оларды оқтын-оқтын бақылау
2 Ф	Ұйым басшыларына кабель желілері өтетін аймақта жер жұмыстарын жүргізу тәртібі туралы мәлімдеме тапсыру
3 Ф	Құрылыс-монтаж ұйымдарының жаңа кабель желілерін салу кезінде электр қондырғылары ережелерін сақтауын қадағалау

3-кесте

"Электр беру әуе желісін жөндеу жөніндегі электр монтері" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
1 Ф	Кернеудің барлық класындағы электр берілісінің өшірілген желілеріндегі жоғарғы және төменгі жөндеу жұмыстарын жүргізу

2 Ф	Күрделі емес құрылғылар мен бөлшектерді: кронштейндерді, ілмектерді, қайырмаларды, шплинттерді дайындау жөніндегі қарапайым слесарь операцияларын орындау. Сымдар мен тростарды механикалық тазалау
3 Ф	Электр беру желілерін арнаулы машиналар мен механизмдерді пайдалана отырып жөндеу, монтаждау және бөлшектеу. Екі тізбекті желінің ажыратылған тізбесінде жұмыс істеу және электр беру желілерін әр фаза бойынша жөндеу.
4 Ф	Қиын жағдайларда қуат астындағы металл тіреулерді қолмен және механизмдердің көмегімен тазалау және бояу
5 Ф	Кернеу астындағы жабдықтың тоқ өткізгіш бөліктеріне жөндеу жұмыстарын жүргізу. Сызбалар мен нобайлар бойынша жөнделетін құрылғылар мен көтеру-тасымалдау механизмдерін жинау және әзірлеу, реттеу және тексеру бойынша күрделі жұмыстарды орындау
6 Ф	Жеткізілген қуат астындағы желіде жұмыс істеу. Трассаларды химиялық тәсілмен тазарту және сымдарды жарылыс тәсілімен қосу кезіндегі жұмыстарға басшылық ету. Қуаты 220 кВ және одан жоғары электр беру желілерінде және баруға қиын жерлер мен аса күрделі табиғи жағдайларда жұмыстың барлық түрлеріне басшылық ету

4-кесте

"Қайталама коммутация және байланысты жөндеу жөніндегі электр монтері" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
1 Ф	Қайталама коммутацияның қарапайым аппаратуралары мен тізбектерін бөлшектеу мен жинау. Құрал және аппарат байланыстары мен бөлшектерін жуу, тазалау, контактілер мен контакт беттерін тазалау.
2 Ф	Автоматика және телеавтоматика сызбанұсқаларын тексеру және жөндеу және реле механизмдерін жөндеу үшін күрделі сынақ сызбанұсқаларын жинау
3 Ф	Диспетчерлік жабдық пен қайталама коммутация аппаратурасына электр тексерістерін жүргізу
4 Ф	Күрделі релелік қорғанысты монтаждау және оның модернизациясы, электр техникалық қондырғылардың модернизациясы бойынша жұмыстар
5 Ф	Телеавтоматика, электромагнитті және электрмеханикалық блокировка қондырғыларының қорғанысы мен сызбасын тексеру үшін кешенді тексеріс құралдарының техникалық қызмет көрсетуі мен жөндеу бойынша жұмыстар

5-кесте

"Кабельді желілерді жөндеу және монтаждау жөніндегі электр монтері" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
1 Ф	Кабель тарату үшін трасса, канал, үңгіртау, коллектор дайындау. Жер жұмыстарын орындау.
2 Ф	Кабель желілерін траншеяға тарату. Траншея, коллектор, құбыр, блоктардағы кабель құрылғыларын, күштік кабельдер мен кабельдік арматураларды монтаждау және демонтаждау.
3 Ф	Байланыстырғыш, тоқтатқыш және ұштық муфталарды, газбен толтырылған кабельдердің байланыстырғыш, жартылай тоқтатқыш муфталарын монтаждау, жөндеу

4 Ф	Күштік кабельдердің газды және электрлік дәнекерлеу арқылы мысты алюминийлі желілермен ұштануы мен байланысуы. Электрлік және пневматикалық өткізгіштердің күрделі әмбебапты, арнайы жабдықтары мен механизмдерін басқару
-----	---

6-кесте

"Тарату желілеріне жедел қызмет көрсету жөніндегі электр монтері" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
1 Ф	Электр тізбегінің электр қондырғылары ауданына жедел қызмет көрсету. Электр құралы қызметінің сенімді және үнемді жұмыс тәртібін қамтамасыз ету. Тұтынушыларды қуаттылықтың қалыпты деңгейімен қамтамасыз ету
2 Ф	Қондырғыны жөндеуге жіберу, оны жұмысқа қосу, жұмыстан немесе резервтен шығару арыздарын қабылдау мен мәмілеге келу. Тарату қондырғыларын ауыстыру және шағын станциялардың диспетчерлік пунктерінде болатын қондырғыларды тексері. Жедел байланыс қондырғыларындағы ақауларды жою бойынша жұмыстарды бақылау
3 Ф	Жұмыс орындарын дайындау мен қабылдау. Жұмыскерлерге шағын станциялардағы жұмысты жүргізуге рұқсат беру. Электр тізбегінің аудандық жұмысы туралы жедел ақпаратты жинау мен беру. Авариялық жағдайды жоюды басқару

7-кесте

"Тарату желілерін пайдалану жөніндегі электр монтері" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек функциясының (кәсіби стандарт бірлігінің) атауы
1 Ф	Таратушы пункт, трансформаторлық шағын станциялар мен электр берудің әуелі және кабельді желілерінің қондырғыларын тексеруге қатысу.
2 Ф	Таратушы пункт, трансформаторлық шағын станциялар мен электр берудің қондырғыларын жөндеу. Анықталынған ақауларды жою, таратушы пунктер мен трансформаторлық шағын бекеттердің қондырғыларын тазарту, күш пен қуаттылықты өлшеу. Тарату пунктері мен трансформаторлық шағын станцияларда және тізбек тәртібінің өзгеруіне тәуелсіз ауысу жүргізетін электр беру желілерінде жұмыс орындарын дайындау. Жаңа тарату пунктері мен трансформаторлық шағын станцияларды, электр берудің әуелі және кабельді желілерін қосуға дайындалу.
3 Ф	Тарату пунктері мен трансформаторлық шағын станцияларды жөндеу кезінде құрылыс жұмысшыларын қадағалау

Ескертпе: Ф – функция.

"Байланыстың кабельді әуе желілеріне техникалық қызмет көрсету және жөндеу"

кәсіби стандартына
4-қосымша

КС бірліктерінің сипаттамасы

1-кесте

1. СБШ 2-деңгейіндегі "Электр беру желілері трассаларын нобайлау жөніндегі электр монтері" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білімі
Ф 1	Әуе желілерінің жоспарлары мен нобайлары	Калька, мамандандырылған жабдық, қол еңбегі	1-1 М Нобайлар бойынша калькадағы жаңа әуе желілерінің жоспарларын (сызбанұсқаларын) әзірлеу және қолданыстағы жоспарларды түзету. Қайта құрылған әуе желілеріне паспорт мәліметтерін жасау	Әуе байланыс желілерінің жоспарлары мен нобайларын әзірлеу кезіндегі білік	Қарапайым типтік міндеттерді орындау кезінде нәтижелерге қол жеткізу құралдары мен әдістері, еңбек заты туралы базалық білім
Ф 2	Тарату пункттерінің, трансформатор шағын станцияларының сызбанұсқалары мен нобайлары	Құралдар, мамандандырылған жабдық, қол еңбегі	2-1 М Әуе желі сызбанұсқаларына тіреу нөмірлерін, сондай-ақ тарату пункттерін және трансформатор шағын станцияларын. Жаңа кабель желілерінің, қолданыстағы кабель желілерінің жаңа муфталарының нобайын жасау	Жаңа кабель желілерінің, қолданыстағы кабель желілерінің жаңа муфталарының нобайын жасау кезінде өз іс-әрекеттеріңді қадағалау және түзету дағдылары	Қауіпсіздік техникасы мен еңбекті қорғауды білу. Электротехника негіздері, әуе және кабель желілері құрылысының сызбалары мен жобаларын оқу ережелері
Ф 3	Кабель желілері мен муфталар жоспарлары	Құралдар, мамандандырылған жабдық, қол еңбегі	3-1 М Жоспарлар мен калькаларға кабель желілері мен муфталардың орналасуындағы барлық өзгерістерді енгізу	Стандарт және қарапайым практикалық міндеттерді шешу дағдылары	Калькада нобайлар жасау және жоспарлар (сызбанұсқалар) әзірлеу

2-кесте

2. СБШ 2-деңгейіндегі "Кабельді желі трассаларын қадағалау жөніндегі электр монтері" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білімі
					Қарапайым типтік

Ф 1	Кабель желілері	Қол еңбегі, құралдар	1-1 М Кабель желілері трассаларына жоспарлы барлау жүргізу. Құрылыс-монтаж ұйымдарына кабель желілері өтетін аймақта жер жұмыстарын жүргізуге рұқсат беру және оларды оқтын-оқтын бақылау	Кабельді желі трассаларын қадағалау жөніндегі электромонтердің күрделі емес практикалық тапсырмаларды орындау білігі	міндеттерді орындау кезінде нәтижелерге қол жеткізу құралдары мен әдістері, еңбек заты туралы базалық білім
Ф 2	Кабель желілері	Қол еңбегі, құжаттама	2-1 М Ұйым басшыларына кабель желілері өтетін аймақта жер жұмыстарын жүргізу тәртібі туралы мәлімдеме тапсыру	Электромонтаж жұмыстарын орындау кезінде міндеттерді шешу әдістерін таңдау білігі	Электротехника негіздері, кабельдерді белгілеу және оларды төсеу ережелері, кабель желілері трассалары
Ф 3	Электр қондырғылары, кабель желілері	Мамандандырылған жабдық, қол еңбегі	3-1 М Құрылыс-монтаж ұйымдарының жаңа кабель желілерін салу кезінде электр қондырғылары ережелерін сақтауын қадағалау	Қызмет көрсететін жабдықпен жұмыс жасау дағдылары	Кабель желілері өтетін аймақтарда жер жұмыстарын жүргізу ережелерін білу

3-кесте

3. СБШ 2-деңгейіндегі "Электр беру әуе желісін жөндеу жөніндегі электр монтері" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білімі
Ф 1	Электр беру желілері, ағаш тіреулер	Мамандандырылған жабдық, монтаждау құралдары, бөлшектер, қол еңбегі	1-1 М Кернеудің барлық класындағы электр берілісінің өшірілген желілеріндегі жоғарғы және төменгі жөндеу жұмыстарын жүргізу	Әуедегі электр беру желілеріне жөндеу жүргізу кезінде күрделі емес практикалық тапсырмаларды орындау білігі	Қарапайым типтік міндеттерді орындау кезінде нәтижелерге қол жеткізу құралдары мен әдістері, еңбек заты туралы базалық білім
Ф 2	Күрделі емес құрылымдарды дайындауға арналған бөлшектер.	Мамандандырылған жабдық, тазалау механизмдері, монтаждау құралдары,	2-1 М Күрделі емес құрылымдар мен бөлшектерді: кронштейндерді, ілмектерді, қайырмаларды, шплинттерді дайындау	Қарапайым өндірістік жағдайларда өз іс-әрекеттеріне қадағалау және	Қауіпсіздік техникасы мен еңбекті қорғауды білу. Әуе желілері элементтеріне барлау жүргізу

	Сымдар, тростар	бөлшектер, қол еңбегі	жөніндегі қарапайым слесарь операцияларын орындау. Сымдар мен тростарды механикалық тазалау	түзету дағдылары	және ақауларды анықтау ережелері
--	-----------------	-----------------------	--	------------------	----------------------------------

4-кесте

4. СБШ 3-деңгейіндегі "Электр беру әуе желісін жөндеу жөніндегі электр монтері" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білімі
Ф 3	Электр беру желілері	Арнайы машиналар мен механизмдер, диэлектрлі тұтқасы бар монтаждау құралдары, қол еңбегі	3-1 М Кернеулі электр беру желілерін демонтаждау, жөндеу және монтаждау. Электр беру желілерін әр фаза бойынша жөндеу	Әуе және кабель электр беру желілерін монтаждау әдістерін таңдай білу	Заттың технологиялық түрленуі, еңбекті жоспарлау мен ұйымдастыру туралы білім
Ф 4	Металл тіреулер, қадалар және іргетастар	Арнайы машиналар мен механизмдер, диэлектрлі тұтқасы бар монтаждау құралдары, бояу, қол еңбегі	4-1 М Қиын жағдайларда қуат астындағы металл тіреулерді қолмен және механизмдердің көмегімен тазалау және бояу	Әуе желісін жөндеу жөніндегі электромонердің жұмысын орындауда дағдыны жоспарлау	Қауіпсіздік техникасы мен еңбекті қорғауды білу. Әуе желілері элементтеріне барлау жүргізу және ақауларды анықтау ережелері. Еңбек негіздері, электр беру желілері тіреулерінің түрі мен құрылымын, электр берудің әуе желілерінің құрылымын білу

5-кесте

5. СБШ 4-деңгейіндегі "Электр беру әуе желісін жөндеу жөніндегі электр монтері" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білімі
Ф 5	Жөндеуден өтетін құрылғылар және құрылғылар мен көтеру-тасымалдау	Мамандандырылған жабдық, диэлектрлі тұтқасы бар	5-1 М Кернеу астындағы жабдықтың тоқ өткізгіш бөліктеріне жөндеу жұмыстарын жүргізу.	Бағыныштылардың тапсырма қою, сымдарды қазып электр берудің жоғары вольтті	Кәсіби тапсырмаларды орнату мен

	механизмдері, жабдықтың тоқ өткізгіш бөліктері	монтаждау құралдары, қол еңбегі	Сызбалар мен нобайлар бойынша жөнделетін құрылғылармен күрделі жұмыстарды орындау	желілерін тексеру кезіндегі қызмет нәтижелерін бағалау білігі	шешудің әдістері, ұстанымдары туралы білім
Ф 6	Электр беру желілері, сымдар	Химиялық қосылыстарды пайдаланып тазартқыш механизмдер. Мамандандырылған жабдық, монтаждау құралдары	6 - 1 М Трассаларды химиялық тәсілмен тазарту және сымдарды жарылыс тәсілімен қосу кезіндегі жұмыстарға басшылық ету	Білімнің жеткіліксіздігін анықтау, электромонтердің кәсібилігін жоғарылатуға ынталандыру дағдылары	Қауіпсіздік техникасы мен еңбекті қорғауды білу. Еңбек этикасы мен қатынас психологиясы, ынталандыру әдістері туралы білім
			6-2 М Қуаты 220 кВ электр беру желілерінде жұмыстың барлық түрлеріне басшылық ету	Қиын қол жетімді жерлерде және ерекше күрделі климат жағдайларында электромонтаж жұмыстарын жүргізу дағдылары	Электр беру желілері тіреулерінің түрі мен құрылымын, электр берудің әуе желілерінің құрылымын білу

6-кесте

6. СБШ 2-деңгейіндегі "Қайталама коммутация және байланысты жөндеу жөніндегі электр монтері" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білімі
Ф 1	Қайталама коммутацияның аппаратурасы мен тізбектері, контакттер және контактты беттер. Орташа күрделі реле	Арнайы кондырғылар, тазартқыш механизмдер, монтаж құралдары	1-1 М Қайталама коммутация мен жай аппаратураны бөлшектеу мен жинау. Орташа күрделі релені жөндеу және реттеу	Қарапайым аппаратураны және қайталама коммутация тізбектерін жинау және талдау кезінде әдістерді таңдау білігі	Қарапайым типтік міндеттерді орындау кезінде нәтижелерге қол жеткізу құралдары мен әдістері, еңбек заты туралы базалық білім
			1-2 М Құрал және аппарат байланыстары мен бөлшектерін жуу, тазалау, контактілер мен контакт беттерін тазалау	Электрлік монтаж жұмыстарын жүргізу кезінде қиын емес практикалық тапсырмаларды орындау білігі	Электр беру желілерінің, электрлік сызбанұсқалардың барлық элементтерінің құрылымдық ерекшеліктерін білу

Ф 2	Қайталама коммутацияның аппаратурасы мен тізбектері, трансформаторлар мен кернеулер	Арнайы қондырғылар, монтаж құралдары	2-1 М Автоматика және телеавтоматика сызбанұсқаларын тексеру және жөндеу және реле механизмдерін жөндеу үшін күрделі сынақ сызбанұсқаларын жинау	Қайталама коммутация аппаратуралары мен тізбектерін жөндеу мен қызмет көрсетуі кезінде өзінің жұмысын бақылау мен түзеу дағдысы	Қызмет көрсетілетін аудандағы электр беру желісінің техникалық сипаттамаларын білу
-----	---	--------------------------------------	--	---	--

7-кесте

7. СБШ 3-деңгейіндегі "Қайталама коммутация және байланысты жөндеу жөніндегі электр монтері" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білімі
Ф 3	Диспетчерлік қондырғы мен қайталама коммутация аппаратурасы	Арнайы қондырғылар, монтаж құралдары, қол еңбегі	1-1 М Диспетчерлік қондырғы мен қайталама коммутация аппаратураларына электрлік тексеріс жүргізу	Диспетчер қондырғылары мен қайталама коммутация аппаратураларына электрлік тексеріс жүргізу әдістерін таңдау білігі	З а т т ы ң технологиялық түрленуі, еңбекті жоспарлау мен ұйымдастыру туралы білім
Ф 4	Күрделі релелік қорғаныстар мен электртехникалық қондырғылар	Арнайы қондырғылар, монтаж құралдары, қол еңбегі	2 - 1 М Электртехникалық құралдардың күрделі релелік қорғанысы мен модернизациясын жөндеу мен модернизациялау жұмыстары	Электромонтаж жұмыстарын жоспарлау мен орындау дағдысы	Электротехника, радиотехника, телеавтоматиканың жоғары жиілікті жүйесінің негіздері, монтер құралдары мен күрделілігі орташа өлшегіш құралдарды қолдану ережелері
Ф 5	Күрделілігі орташа релелер, кешенді тексеріс қондырғылары, электромагниттік ж а н е электромеханикалық блокировка қондырғылары	Арнайы қондырғылар, монтаж құралдары, қол еңбегі	3-1 М Кешенді тексеріс қондырғыларын, электромагниттік ж а н е электромеханикалық блокировка қондырғыларын жөндеу мен техникалық қызмет көрсету жұмыстары	Аппаратураны және қайталама коммутация тізбектерін пайдалану ережелерінің сақталуын қадағалау дағдылары	Қауіпсіздік техникасы мен еңбекті қорғауды білу

8-кесте

8. СБШ 2-деңгейіндегі "Кабельді желілерді жөндеу және монтаждау жөніндегі электр монтері" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білімі
Ф 1	Трасса, канал, үнгіртау, коллектор	Монтаж және темір ұстасының құралдары, қорғаныстық жабдықтау, кабель, қол еңбегі	1-1 М Кабель тарату үшін трасса, канал, үнгіртау, коллектор дайындау. Жер жұмыстарын орындау	Электромонтаж жұмыстарын жүргізу кезінде қиын емес практикалық тапсырмаларды орындау білігі	Қарапайым типтік міндеттерді орындау кезінде нәтижелерге қол жеткізу құралдары мен әдістері, еңбек заты туралы базалық білім
Ф 2	Кабель құрылғылары, күштік кабельдер мен кабельдік арматуралар	Монтаж және темір ұстасының құралдары, қорғаныстық жабдықтау, қол еңбегі	2-1 М Траншея, коллектор, құбыр, блоктардағы кабель құрылғыларын, күштік кабельдер мен кабельдік арматураларды монтаждау және демонтаждау	Техникалық пайдалану және техника қауіпсіздігі ережелерінің сақталуын қадағалау дағдылары	Қауіпсіздік техникасы мен еңбекті қорғау ережелерін білу. Электротехникасының негіздері, күштік кабельдердің, кабель арматураларының құрылысы мен олардың қолдану аймағы

9-кесте

9. СБШ 3-деңгейіндегі "Кабельді желілерді жөндеу және монтаждау жөніндегі электр монтері" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білімі
Ф 3	Байланыстырғыш, жартылай тоқтатқыш, тоқтатқыш және ұштық муфталар, газбен толтырылған кабельдердің құрылғылары	Монтаж және темір ұстасының құралдары, қорғаныстық жабдықтау, пневматикалық және электрлендірілген құрал, қол еңбегі	3 - 1 М Байланыстырғыш, тоқтатқыш және ұштық муфталарды, газбен толтырылған кабельдердің байланыстырғыш, жартылай тоқтатқыш муфталарын монтаждау, жөндеу	Электромонтаж және дәнекерлеу жұмыстарын жүргізу кезінде қойылған тапсырмаларды орындау әдістерін таңдау білігі	Заттың технологиялық түрленуі, еңбекті жоспарлау мен ұйымдастыру туралы білім
Ф 4	Күштік кабельдер, мысты алюминийлі желілер	Монтаж құралдары, темір ұстасының және дәнекерлеуші құралдары,	3-1 М Күштік кабельдердің газды және электрлік дәнекерлеу арқылы мысты алюминийлі желілермен ұштануы мен байланысуы	Кабельді желілерді жөндеу және монтаждау жөніндегі электр монтердің қарапайым өндірістік жағдайларда өз іс – әрекеттерін	Қауіпсіздік техникасы мен еңбекті қорғауды білу. Маймен толтырылған кабельдердің белгісі мен қолданылу аймағы, кабель торлары

		қорғаныстық жабдықтау, қол еңбегі		бақылау және түзеу дағдылары	аумағының сызбасы
--	--	---	--	---------------------------------	----------------------

10-кесте

10. СБШ 3-деңгейіндегі "Тарату желілеріне жедел қызмет көрсету жөніндегі электр монтері" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білімі
Ф 1	Электр тізбегі аудандарының электр қондырғысы, қызмет көрсетуші электр қондырғысы	Қол еңбегі, құралдар	1-1 М Электр тізбегінің электр қондырғылары ауданына жедел қызмет көрсету. Электр құралы қызметінің сенімді және үнемді жұмыс тәртібін қамтамасыз ету	Тарату желілеріне қызмет көрсету кезінде қойылған тапсырмаларды орындау әдістерін таңдау білігі	Заттың технологиялық түрленуі, еңбекті жоспарлау мен ұйымдастыру туралы білім
Ф 2	Қондырғыны жөндеуге жіберу, оны жұмысқа қосу, жұмыстан немесе резервтен шығару арыздары, шағын станция қондырғылары, тарату қондырғылары, жедел байланыс қондырғылары	Қол еңбегі. Е с е п кітапшасы, қол еңбегі, құралдар, арнайы қорғаныстық жабдықтау	2-1 М Қондырғыны жөндеуге жіберу, оны жұмысқа қосу, жұмыстан немесе резервтен шығару арыздарын қабылдау мен мәмілеге келу	Электромонтаж жұмыстарын орындауды жоспарлау дағдысы	Қауіпсіздік техникасы мен еңбекті қорғауды білу. Электротехника негіздері, электр желілерін таратушы қондырғыларын пайдалану бойынша көрсетілімдер мен нұсқаулықтар, электр желілерін таратушы электрлік сызбасы

11-кесте

11. СБШ 4-деңгейіндегі "Тарату желілеріне жедел қызмет көрсету жөніндегі электр монтері" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білімі
Ф 3	Қондырғыны жөндеуге жіберу, оны жұмысқа қосу, жұмыстан немесе резервтен шығару арыздары, шағын станция қондырғылары, тарату қондырғылары	Қол еңбегі. Е с е п кітапшасы, қол еңбегі, құралдар,	2-2 М Тарату қондырғыларын ауыстыру және шағын станциялардың диспетчерлік пунктерінде болатын қондырғыларды тексері. Жедел байланыс қондырғыларындағы	Бағыныштылардың тапсырма қою, қызмет нәтижелерін бағалау білігі	Кәсіби тапсырмаларды орнату мен шешудің

	, жедел байланыс қондырғылары	арнайы қорғаныстық жабдықтау	ақауларды жою бойынша жұмыстарды бақылау		әдістері, ұстанымдары туралы білім
Ф 4	Жұмыскерлер мен жұмыс орындары туралы ақпарат, электр тізбегінің аудандық жұмысы, шағын станциялардағы электр тізбегінің аудандық жұмысы туралы ақпарат	Қол еңбегі, компьютер, факс, есеп кітапшасы, құралдар, арнайы қорғаныстық жабдықтау	3-1 М Жұмыс орындарын дайындау мен қабылдау. Жұмыскерлерге шағын станциялардағы жұмысты жүргізуге рұқсат беру. Электр тізбегінің аудандық жұмысы туралы жедел ақпаратты жинау мен беру	Білімнің жеткіліксіздігін анықтау, тарату желілеріне жедел қызмет көрсету жөніндегі электромонтердің кәсібилігін жоғарылатуға ынталандыру дағдылары	Электротехника негіздері, электр желілерін таратушы қондырғыларын пайдалану бойынша көрсетілімдер мен нұсқаулықтар, электр желілерін таратушы электрлік сызбасы
			3-2 М Апатты жағдайды жоюды басқару	Қауіпсіздік техникасы мен электр желілерін таратушы қондырғыларын пайдалану ережелерінің сақталуын қадағалау дағдылары	Еңбек этикасы мен қатынас психологиясы, ынталандыру әдістері туралы білім. Қауіпсіздік техникасы мен еңбекті қорғауды білу.

12-кесте

12. СБШ 2-деңгейіндегі "Тарату желілеріне жедел қызмет көрсету жөніндегі электр монтері" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білімі
Ф 1	Тарату пунктері, трансформаторлық шағын станциялар және электр беру желілері	Қол еңбегі, монтаж құралдары	1-1 М Тарату пунктері мен трансформаторлық шағын станциялардың, электр берудің әуелі және кабельді желілерінің қондырғыларына қызмет көрсету	Электрұсталық және монтаждау жұмыстарын жүргізуде стандарттық және практикалық тапсырмаларды шешу дағдысы	Кәсіби даярлық процесінен алынған білімдер
Ф 2	Тарату пунктері, трансформаторлық шағын станциялар және электр беру желілері	Қол еңбегі. Арнайы қорғаныстық жабдықтау. Монтаж құралдары. Өлшеу	2-1 М Тарату пунктері мен трансформаторлық шағын станциялардың, электр беру желілерінің қондырғыларын жөндеу	Электрұсталық және монтаждау жұмыстарын жүргізу әдістерін таңдау білігі	Қауіпсіздік техникасы мен

		құралдары (ваттмер т.б.)		еңбекті қорғауды білу.
--	--	--------------------------	--	------------------------

13-кесте

13. СБШ 3-деңгейіндегі "Тарату желілеріне жедел қызмет көрсету жөніндегі электр монтері" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білімі
Ф 3	Тарату пунктері, трансформаторлық шағын станциялар және электр беру желілері	Қол еңбегі. Арнайы қорғаныстық жабдықтау. Монтаж құралдары. Өлшеу құралдары (ваттмер т.б.)	2-2 М Ақауларды жою, таратушы пунктердің, трансформаторлық шағын станциялардың қондырғыларын тазарту, әр түрлі желі нүктелеріндегі күш пен қуаттылықты өлшеу.	Электрұсталық және монтаждау жұмыстарын жүргізу кезінде білім мен практикалық тәжірибе негізінде әрекет әдістерін таңдау білігі	Кәсіби даярлық процесінен алынған білімдер
Ф 4	Тарату пунктері, трансформаторлық шағын станциялар және электр беру желілері	Қол еңбегі. Арнайы қорғаныстық жабдықтау. Монтаж құралдары. Өлшеу құралдары (ваттмер т.б.)	2-3 М Тарату пунктері мен трансформаторлық шағын станцияларда және тізбек тәртібінің өзгеруіне тәуелсіз ауысу жүргізетін электр беру желілерінде жұмыс орындарын дайындау	Электр қондырғысымен жұмыс жасағанда стандартты және оңай практикалық тапсырмаларды шешу дағдылары	Қауіпсіздік техникасы мен еңбекті қорғауды білу.

14-кесте

14. СБШ 4-деңгейіндегі "Тарату желілеріне жедел қызмет көрсету жөніндегі электр монтері" еңбек қызметінің (кәсібінің) түрі

Шифр	Еңбек заттары	Еңбек құралдары	Міндеттер	Шеберлігі және дағдылары	Білімі
Ф 3	Тарату пунктері, трансформаторлық шағын станциялар және электр беру желілері	Қол еңбегі. Арнайы қорғаныстық жабдықтау. Монтаж құралдары. Өлшеу құралдары (ваттмер т.б.)	2-4 М Жаңа тарату пунктері мен трансформаторлық шағын станцияларды, әуе және кабельдік электр беру желілерін қосуға дайындалу	Тарату желілерін пайдалану жөніндегі электромонтердің жұмысын жүзеге асырудың технологиялық жолдарын таңдау білігі	Кәсіби білім беру кезінде алынған практикалық тәжірибе негізінде жұмысты жүзеге асыратын білім
			3-1 М Тарату пунктері мен	Электр желі аудандарындағы ақаулықтарды	Қауіпсіздік техникасы мен еңбекті қорғауды білу. Электротехника

Ф 4	Тарату пунктері, трансформаторлық шағын станциялар және электр беру желілері	Қол еңбегі, компьютер, факс, есеп кітапшасы	трансформаторлық шағын станцияларды жөндеу кезінде құрылыс жұмысшыларын қадағалау	жою кезіндегі жұмыс жағдайын өзіндік талдауды талап ететін практикалық тапсырмалардың түрлі типтерін қабылдау дағдысы	негіздері, электр желілерін таратушы қондырғыларын пайдалану бойынша көрсетілімдер мен нұсқаулықтар, электр желілерін таратушы электрлік сызбасы
-----	--	---	---	---	--

Ескертпе: М – мақсат;

"Байланыстың кабельді әуе желілеріне техникалық қызмет көрсету және жөндеу"

кәсіби стандартына
5-қосымша

Келісу парағы

Ұйым атауы	Келісу күні
Қазақстан Республикасы Индустрия және жаңа технологиялар министрлігінің Салалық кеңесі	29.11.2013 жыл
Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі	2013 жылғы желтоқсан
"Ақтөбе жылу электро орталығы "ЖЭО" акционерлік қоғамы	2013 жылғы қараша
"Болат Нұржанов атындағы "Екібастұз мемлекеттік аудандық электр станциясы 1-МАЭС" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі	2013 жылғы қараша
"Алматы электр станциялары" акционерлік қоғамы	2013 жылғы қараша
Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті	2013 жылғы қараша
"Теміржолэнерго" жауапкершілігі шектеулі серіктестігі	2013 жылғы желтоқсан

Осы КС _____ тіркелді

Кәсіби стандарттардың реестріне № _____ тіркелді.

Хат (хаттама) № _____ Күні _____